

Є.В. АФАНАСЬЄВ, д-р екон. наук, проф., І.Є. АФАНАСЬЄВ, канд. екон. наук, ст. викладач,
М.Г. АФАНАСЬЄВА, канд. екон. наук, ст. викладач,
Криворізький національний університет

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗОРУДНОЇ ГАЛУЗІ З УРАХУВАННЯМ РИЗИКУ

Метою розроблення моделі оптимізації стратегії забезпечення стабільного економічного розвитку залізорудної галузі є створення механізму визначення раціонального стратегічного набору на основі бізнес-стратегій окремих корпоративних стратегічних одиниць бізнесу (СОБ) та інтегрованих корпоративних структур бізнесу (ІКСБ) [1; 2, с. 407; 3, с. 17]. Побудова моделі оптимізації стратегії забезпечення стабільного економічного розвитку залізорудної галузі повинна відбуватися згідно принципу збалансованості стратегічного набору всіх СОБ галузі та відповідних стратегічних завданнях, які мають реалізовуватися згідно їх функціонального призначення, зокрема: забезпечення механізму реалізації стратегічних цілей; сприяння до залучення інвестицій і розроблення альтернативних інвестиційних проєктів; зменшення впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на стабільний економічний розвиток; моніторинг показників фінансово-економічної діяльності; забезпечення чіткого зв'язку між рівнями стратегічного управління виробничо-економічною діяльністю СОБ; формування раціональних критеріїв оцінювання та ухвалення вибору стратегічного набору бізнес-стратегій; підвищення якості рівня управління стратегією забезпечення стабільного економічного розвитку та ін.

Для розробки економіко-математичної моделі оптимізації стратегії забезпечення стабільного економічного розвитку залізорудної галузі необхідно сформулювати систему основних показників оцінювання її прогресивного розвитку за визначеними критеріями ефективності на всіх рівнях галузевої ієрархії взаємовідносин корпоративних СОБ з урахуванням ризику. У сфері виробничо-економічного розвитку залізорудних підприємств можна виділити такі види ризику: ризик інвестування у виробництво, пов'язаний із модернізацією та заміною обладнання в залежності від попиту на продукцію в умовах конверсії, зумовлений геологічною, технологічною, економічною та екологічною оцінкою промислових типів і сортів руд та побіжної мінеральної сировини, експлуатаційною і технічною готовністю; ризики, пов'язані з внутрішніми та зовнішніми товарними ринками; ризики, пов'язані з фінансовим ринком; ризик, пов'язаний зі змінами у масштабах держави, характерний для умов ринкових перетворень перехідних економік, оскільки держава централізовано може змінити окремі принципи та положення управління.

З огляду на нестаціонарний і динамічний характер зовнішнього економічного середовища підприємств залізорудної галузі добувної промисловості України, можна впевнено стверджувати, що створення умов для реалізації ефективної державної політики сприяння стратегії забезпечення стабільного економічного розвитку та управління корпоративними СОБ та ІКСБ у залізорудній галузі є забезпечення топ-менеджментом галузі адаптивності, стійкості та маневреності управлінських рішень щодо оптимізації стратегічного набору на бізнес-рівні з урахуванням ключових стратегічних аспектів операційного рівня всіх СОБ галузі. Останнє проявляється у постійній взаємодії основних складових управлінської функції планування, серед яких: оперативне, тактичне та стратегічне планування, що саме й покликано забезпечити стратегічному топ-менеджменту залізорудної галузі маневреність, адаптивність, гнучкість обраного стратегічного набору її СОБ, що сприяє зменшенню та усуненню фінансово-економічних ризиків.

Список літератури

1. Афанасьєва М.Г. Економіко-математичне моделювання стратегічного розвитку залізорудної галузі України з урахуванням ризику / М.Г. Афанасьєва // Ефективна економіка. 2016. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
2. Афанасьєв Є.В. Соціально-економічний та технічний розвиток підприємств: проблеми, рішення, оцінка ефективності: монографія / за заг. ред. Л.М. Савчук. – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 553 с. / Є.В. Афанасьєв, М.Г. Афанасьєва // Математичне моделювання в контексті державної підтримки стратегії економічного розвитку залізорудних підприємств України. – С. 403-413.
3. Афанасьєв Є.В. Окремі концептуальні аспекти щодо врахування економічних ризиків у моделюванні стратегій розвитку залізорудних підприємств. / Є.В. Афанасьєв, П.С. Демченко // Збірник наукових праць «Проблеми системного підходу в економіці». 2019. Вип. 6 (74). С. 15-20.